

GAZETA LWOWSKA.

W Poniedziałek

N°. 113.

4. Października 1830.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— Z Węgier. —

Gazeta Preszurska z d. 24. Września donosi: „Projekt do poselstwa przygotowywany w kilku posiedzeniach okólnych, względem najpokorniejszego przedstawienia N. Cesarzowi Jmci dotyczącego się pierwszego punktu królewskich propozycji, został onegdaj na czwartym posiedzeniu Sejmu w Izbie Stanów, a potem w Izbie Magnatów przyjęty. Narady w tej mierze trwały do wpół do 7mej i zajmowały część piątego posiedzenia, i aż w południe połączyły się obie Izby. Ułożono natychmiast przedstawienie, oddano do dyktatury, a wieczorem o godzinie 8 wzięto je znowu pod rozważę i uchwalono, aby było na język węgierski przełożone.

Święta korona Państwa wzięta w d. 23. z. m. wieczorem o godzinie 5tej przez znaczną deputacją Stanów z łoscio'a kolegijalnego i farnego, odwieziona została ze zwykłą uroczystością wsześciokonnym galowym powozie do rezydencji Cesarza i Króla. Koronacja JCWci Arcy-Xięcia Następcy tronu przeznaczona jest na Niedziele d. 26. Września.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Wielka Brytania i Irlandya.

Na zarzuty niektórych Londyńskich Dzienników czynione Xięciu Wellingtonowi, iż tenże zachęcał i wspierał Ministeryjum Karola X., mówią *Times* i *Courier* na nowo z największą pewnością, że to podanie fałszywe, a ostatni umieścić odmiennym drukiem następujące oświadczenie: „Xiążę nie miał żadnego udziału w mianowaniu Xięcia Polignac na Ministra Karola X. Xiążę nie pisał nigdy do Xięcia Polignac żadnego listu w ciągu jego administracyi, ani pochwalał jego postępowania przez poselstwo ani go zachęcał do czynności przeciwnej konstytucyi.“

Z Londynu piszą pod d. 12. z. m.: „Nie wiadomo jeszcze, jak długo Karol X. bawić będzie z rodziną swoją w Lulworth; słysząc, że same dostojne osoby oświadczyły, iż pobyt ich w Anglii zawisł od okoliczności, które nie są w ich mocy. Karol X. prowadzi życie bardzo ustron-

ne; w przeszły Poniedziałek był na łowach w towarzystwie Xięcia Ag. deleme. Ostatni ce dzień prawie szuka rozrywki w myśliwstwie.

Hr. Aberdeen miał w ostatnich dniach kilka długich narad z Posłami i Ambassadorami Niderlandów, Austrii, Rosyi i Hiszpanii, po których udał się znowu na wieś.

Francyja.

Monitor donosi z Paryża z d. 15. Września: „Generał Belliard przybył dnia wczorajszego z Wiednia i przywiózł własnoręczne listy Cesarza Austrii do Króla i Królowej Francuzów.

Generał Clauzel, przybywszy do Algieru i objąwszy dowództwo, wydał odezwę następującą: „Mieszkańcy Królestwa Algierskiego!“

„Potężny Król Francuzów, Ludwik Filip I., poruczył mi dowództwo wojska, które te prowincyje zajmuje i rząd prowincyje takowe składających. Król Francuzów ma przytém zamiar zapewnić szczęście ludów, które broń nasza z pod twardego i haniebnego jarzama uwolniła, przez to, że sprawiedliwość i ustawy będą utrzymane, że poczciwi znajdą opiekę, a że myślący jakiejbądź klasy doznają surowości praw. Żle myślący rozsiali wieści obrażające charakter francuzki, ponieważ nas oskarżają, że pewnym klasom mieszkańców dajemy pierwszeństwo. Nie dajcie takim zdradzieckim podszeptom wiary. — Przyrzekam wszystkim bezpieczeństwo i opiekę, atoli oczekuję od was zupełnego zaufania i wsparcia, aby osiągnąć panowanie porządku i pokoju. — Mieszkańcy Królestwa Algierskiego! Wasza religija, wasze obyczaje, wasze zwyczaje będą szanowane; wszystkim waszym zażaleniom wymierzę sprawiedliwość i jestem pewien, że postępowanie wasze będę mógł tylko chwalić, i że mi nie dacie nigdy powodu, iżbym był zmuszony przekonać was, iż na próżnoby usiłowano w stolicy lub zewnątrz wzniecać rozruchy. Kazałem już ukarać przykładnie niektórych zdrajców, którzy rozszerzali karygodne wieści ku wznieceniu zaburzeń i obwiniali nas, jakobyśmy zamysłali zostawić wam zemstę nad uciemiężycielami, od których was oswobodziliśmy. Algier dnia 7. Września 1830. Naczelnie dowodzący wojskiem afrykańskim: Hr. Clauzel.“

Wódz naczelny kończy depeszę swoją do Ministra wojny z d. 8. Września w sposobie następującym:

„Nie mogę dość pochwalić dobrego ducha, który okazało wojsko w chwili, kiedy nad niem objął dowództwo. Byłem tyle szczęśliwy przekonać to wojsko, iż żadna zasługa nie będzie zapomniana, i że wszyscy Oficerowie, którzy Królowi Jmci Ludwikowi Filipowi I. szczerze wierność przysięgli i względem ich jawnej przychylności żadna nie zachodzi wątpliwość, otrzymają wszystkie nagrody, do których mają prawo; i to zarecać mi za współdziałanie we wszystkich przypadkach Oficerów i żołnierzy całego wojska. Dodać muszę, że wojsko jest piękne i pełne zapалу. Znikły wszelkie zarody otrętwienia, a stan zdrowia polepsza się w sposobie zaspokajającym.“

Dz. *Mémorial Bordelais* umieścił artykuł następujący: „Konsulat Rossyjski w Bordeaux d. 10. Września 1830. Cesarsko-rossyjskie Ministerjum zawiadania mię okólnikiem z d. 13. Sierpnia (dawnego stylu), że wydano rozkazy, aby na przyszłość statki francuzkie z trójkolorową banderą do portów rossyjskich i finlandzkich były przypuszczane i tej samej doznawały opieki, jakiej doznają statki wszystkich sprzyjających narodów. Pospieszam donieść WPanu o tem postanowieniu Cesarza Jmci, i wzywam go, abyś o tem zawiadomił kupców w Bordeaux. Przyjmiej WPan i t. d. J. G. Withfort. — Za odpis: Jeneralny Kommissarz marynarki, August Bergevin.“ — Gazety Paryżkie zastanawiają się, że wiadomość tę mają dopiero z Bordeaux, którą zapewne Ministerjum francuzkie musiało mieć wprzód.“

Jeneralny Prokurator przy król. Paryżkim sądzie odebrał 5 petycyj z 128 podpisami, w których podpisani proszą, aby wraz PP. Hubert i Thierry (Prezydent i Sekretarz towarzystwa *Amis du peuple*) byli natychmiast do sądu pociągnięci.

Z Lille piszą: Rozruchy w Niderlandach tamują handel obudwóch krajów, i ztąd w Lille, Roubaix, Turcoing i innych sąsiednich miastach wybuchły już bankructwa.

W Rouen odbyła się w d. 11. z. m. sprawa tych osób, które podczas tłumy rozbojników były uwięzione. Jeden z tych uwięzionych wskazany na roczne więzienie, drugi na dwuletnie, a 2ch innych na mniejszą karę.

Następca tronu kazał się zapisać w pierwszej kompanii artylerji gwardji narodowej jako prosty puszkarz.

Znany Sieyes, był Członek Dyrektoryjatu, spodziewany jest niebawem z Bruxelli w Paryżu, ma już lat 84. — P. Barère, był Członek Zgro-

madzenia konstytucyjnego, Konwencyi narodowej i Izby Reprezentantów już tam przybył.

W d. 2. z. m. Prezes Izby Deputowanych odczytał 5 pism, w których Deputowani donosili częścią o swém wystąpieniu z Izby, częścią, iż z powodu choroby i innych przyczyn nie mogą mieć uczestnictwa w naradach. Następnie Minister sprawiedliwości przedłożył wniosek względem zniesienia sądowych audytorów przy trybunałach, których zaprowadzenie i zorganizowanie uważał za przeciwne ustawom. Po nim P. Labbey de Pompieres rozpoczął narady względem amnestyi mającej się udzielić wywołanym z kraju. Kilku Deputowanych uczyniło w tym względzie mniej ważne uwagi, a nakoniec cały projekt przeszedł większością głosów 206 przeciw 31. Następnie Minister wojny przedłożył wniosek do prawa, którego osnową jest: — „Artykuł. 1. Ilość ludzi poborów wojskowych stosownie do ustawy z d. 10. Marca 1818 tak dla siły lądowej jak morskiej oznaczona będzie corocznie przez Izby. Art. 2. Artykuł 5ty ustawy z d. 10. Marca 1818 i artykuł 1szy ustawy z d. 9. Lipca 1824 są zniesione. Art. 3. Wszystkie rozporządzenia obudwóch tych ustaw nie przeciwne obecnej, pozostają w swęj mocy.“

Izba Deputowanych słuchała w d. 6. Września raportu Komissyj z projektu Jenerała Demarcay dotyczącego się nowego sposobu rozpoznawania budżetu. Komissyja życzy, aby Izba miała na to wzgląd, co w tych projektach jest pożytecznem i co może być zastosowanem. Taż Izba uchwaliła jeszcze wziąć pod rozwagę projekt P. Benjamin Constant, aby drukarzy i księgarzy uwolnić od patentów zarobkowości, jako też drugi projekt do ustawy P. Humblot Comte względem ustawy dla departementów i gmin.

Na posiedzeniu w d. 8. rozwinął P. Thonvenel swój projekt względem zniesienia ustawy o świętokradztwie. Wzięto go pod rozwagę i oddany będzie do rozpoznania Komissyi mającej być w biurach mianowanej. Poczem przystąpiono do rozpoznania projektu P. Demarcay względem zaprowadzenia sposobu rozbiegania przedmiotów finansowych. Artykuły ustawy, przyjęte przez Izbę, są następującej osnowy: Art. 1szy: Każde biuro Izby mianować będzie trzech członków do rozpoznania budżetu dochodów i wydatków. Art. 2gi: Komissyja ta złożona tym sposobem z 27 członków, podzieli się na tyle sekcyj, ile będzie potrzeba, i każda z tychże może być przeznaczona do rozpoznania budżetu jednego lub kilku Ministerstw. Art. 3ci: Raporty każdej sekcyi, przyjęte na ogólnem zgromadzeniu Komissyi, mogą być jede po drugim w Izbie wnoszone, która naradzać się będzie

nad różnemi budżetami w porządku urzędow-
nego onych przedstawienia, jeźliby rząd nie ze-
zwolił na odmianę w tym porządku. Art. 4ty:
Jakkolwiek będzie liczba członków Komisyye
dochodów budżetu składających, i liczba sekcyy,
wszelako Komisyya zda tylko jeden raport z bud-
żetu poborów. Poczém cały projekt został przez
powstanie i pozostanie w miejscu przyjęty.

Izba Parów słuchała w d. 6. Września rapor-
tu Komisyyi, dotyczącego się urządzenia nowo-
go wyboru tych deputowanych, którzy publicz-
ny urząd przyjmują. Komisyya wnosi na przy-
jęcie tego projektu. Poczém uchwaliła Izba
wziąć pod rozagę projekt do ustawy Hr. Si-
meon dotyczący się zastosowania sądu przysię-
głych na przewinienia druku i polityczne prze-
kroczenia. W końcu trudniła się Izba słucha-
niem raportu Komisyyi do prośb.

Na posiedzeniu w d. 7. z. m., na którym P.
Pasquier dla słabości nie mógł przewodniczyć,
i dla tego P. Segurier musiał zająć krzesło Pre-
zydenta, mianowano Komisyyą, której ma być
przełożony projekt do ustawy względem przy-
wołania wygnanych. Składa się ona z PP. Ca-
dore, Choiseul, Marbois, Lanjuinais i Portalis;
do rozpoznania jury w politycznych i druku prze-
kroczeniach wyznaczono równie PP. Simeon,
St. Aulaire, Bastard, de Malville, Decazes,
Tacher, Mousnier; poczém słuchano raportu
z projektu P. Priest do zniesienia ustawy o świę-
tokradztwie. Komisyya przyjęła jednomyślnie
zasady projektu, lecz przełożyła miasto propo-
nowanych rozporządzeń następujące pojedyncze
artykuły:

Art. »Ustawa z d. 20. Kwietnia 1825 do utłu-
mienia przekroczeń lub przewinień, popełnio-
nych w gmachach poświęconych obrządkowi re-
ligii katolickiej lub jakiej innej przez rząd upo-
ważnionej, jest i zostaje zniesiona.« Izba odrat-
cza rozprawy w tej mierze na d. 9. Września.—
Przy głosowaniu na ustawę względem kredytu
5 milion. dla pokrycia wydatków na publiczne
roboty w Paryżu (aby ludzium dać prędko ro-
botę i chleb) przyjęto takową na tajnych rugach
90 głosami przeciwko 1. — Poczém naradzano
się nad niektórymi projektami do modyfikacyi
regulaminu, a P. Decazes złożył w końcu w biur-
rze projekt względem organizacyi departamen-
towej i gminnej, potem zamknięto posiedzenie.

Dzienniki Francuzkie poczytują narady Izby
Deputowanych z d. 6. Września (powyżej umie-
szczone) za bardzo ważne. Przytaczamy tu ar-
tykuł z Dz. *Gazette de France*: „Już nie Izby
nadają popęd. Posiedzenia Izby Deputowanych
zaledwie zwracają uwagę publiczności mimo li-
cznych wniosków, składanych w biurze, które są

przecież ziszczeniem życzeń wynurzanych przez
lewą stronę od lat 15. — Prawa municypalne i
departamentowe, zastosowanie sądu przysięgłych
do wykroczeń druku, zniesienie patentów dru-
karskich i księgarskich, odwołanie prawa o świę-
tokradztwie, zniesienie kary śmierci, powrót
królóhójców, reorganizacyja gwardyi narodowej
podług przepisów dawniej rewolucyi i t. p. przed-
mioty, któreby dawny rząd rojalistowski był w
położeniu swoim uważał jako zniszczenie swo-
jego bytu przechodzą teraz bez zadowolenia o-
pinii publicznej, a nawet bez zwrócenia na sie-
bie uwagi. Co do Izby Parów, nadaremnie ona
stara się okupić licznem swoim uprzedzeniem
niełaszkę, w jakiej zawsze pozostanie zgromadze-
nie arystokratyczne pośród demokracji; stronnictwo,
któremu ona chce pochlebiać zachowuje
na przeciwko niej położenie obojętne, które do-
syć pokazuje przeznaczenie dla niej zachowane.
W Izbie Deputowanych widzieliśmy przedwczora
Ministra wstępującego na mównicę, z powsze-
chnem zadowoleniem schodzącego z niej wśród
okrzyków i jak głos większości niezmierniej u-
święcał wszystkie jego słowa, a ten Minister dziś
obowiązany jest bronić się przeciw opinii ze-
wnętrznej i ogłaszać w Monitorze pismo, którym
zbija oskarżenia wszelkiego rodzaju, jakich stał
się celem.*) Mówi ón sam, że daleki od wy-
magania wdzięczności, do której sądzi mieć pra-
wo, poczytywałby się za szczęśliwego, gdyby
zapomniano jego zasługi, a tylko go nie zaczepiano.
Tak więc Izba, która zwaliła tron i kon-
stytucyją, nie jest popularną, skoro inny rząd
zaprowadziła. Jesteśmy więc dzisiaj w tem sa-
mém położeniu, w jakim byliśmy za restauracyi,
lecz na zadosyć uczynienie opinii rewolucyja wcale
nie liczy. To co powiadamy, potwierdza się
nie przez Dzienniki republikańskie, lecz przez
żalenia się *Kuryjera Francuzkiego*, Dziennika,
który trwa w bronieniu nowej Monarchii jakkol-
wiek zaczepia położenie, w jakie ją wsadzono.
Wyraża ón się dzisiaj w ciekawy sposób: miej-
sce to jest ważne, musimy je przytoczyć w ca-
łości: „Przedwczorajsze posiedzenie jest o tyle
ciekawe, o ile na niem przywrócono stare linije
demarkacyjne. Lewa strona była w mniejszości, a
na przeciwko niej znajdowała się większość, która
na nowo chorągwi królewskiego przywileju wiare
zaprzysięgła. — Lewa więc strona przyjęła napo-
wrót rolę opozycyi, a to jest ważnem, gdyż
rewolucyja z r. 1830 wyszła z zasad lewjej strony.
Zasady te przez wykonane zmiany konstytucyji
zostały przez Izbę uświęcone, a przez wstąpienie
P. Dupont de l' Eure do Ministeryjum per-

*) P. Dupin starszy.

sonifikowane. Ministryjum i większość stanowią podówczas lewą stronę Skoro zaś jej teraz nie stanowią, któż temu winien? Czyliż zasady lewej strony zmieniły się od tego czasu, albo co więcej, czyliż ci mężowie, z których ona się składa, nie są ci sami, którzy byli dawniej?*

U Tortoniego (w sławnej kawiarni paryżkiej) pewien Anglik zaproponował następujący zakład: Jeżeli Izba Deputowanych będzie rozwiązana, stawiam 221 gwineów przeciwko takiej samej summie. Za każdego z 221 deputowanych, który na nowo będzie obrany, może mój przeciwnik wziąć gwineę z mojego zakładu; ja zaś przeciwnie wezmę z jego zakładu jedną gwineę za każdego nowego członka, który wnijdzie do Izby, i stawiam jeszcze 221 gwineów, że w pierwszym zakładzie wygram przynajmniej 100 gwineów.

Według *Temps* portugalski sprawujący interesa w Paryżu cofnął swoje wezwanie do wychodźców portugalskich, aby utworzonej na Terceirze rejencji złożyli przysięgę wierności, gdyż wykonana Królowej Donnie Maryi i na konstytucyjną przysięgą jest dostateczną.

P. Eynard powrócił przed kilką dniami do Paryża z wód pod górami pirenejskimi.

Zjednoczone Niderlandy.

W d. 13. Września weszło 700 ludzi 13tej dywizji do zamku Leodyjskiego. Wojsko to miało z sobą 4 małe działa polowe, które znowu odesłano. Jenerał Boekop dowodzący w zamku napisał przed wniściem wojska do Gubernatora prowincji list następujący: »Dowiaduję się, że idzie batalijon na wzmocnienie załogi zamkowej i ulżenie jej służby, ponieważ wielu żołnierzy choruje na oczy. Proszę JW Pana zapewnić mieszkańców, iż w tej mierze nie masz żadnego celu nieprzyjacielskiego, i że mogą być zupełnie spokojni. Upraszam JW Pana, abyś o tém uwiadomił dowódcę siły zbrojnej.«

Gazette des Pays-Bas pisze: W d. 6. Września deputacja miasta Amsterdamu, z najznamienszych mieszkańców, a druga kupców, miały u Króla Jmci posłuchanie. Pierwsza oświadczyła Monarsze wyraz niezachwianej przychylności miasta Amsterdamu do osoby Króla i naszej konstytucji, do utrzymania której, jak się wyraziła miasto Amsterdam, każdą poniesie ofiarę. Druga deputacja miała powiedzieć, że hucpy Amsterdamscy, w razie gdyby rozdzielenie krajów uznane zostało za potrzebne, nie będą patrzyć na to niechętnie.

Dzień. Amsterdamski *Noord Staar*, kończy temi słowy artykuł na korzyść rozdzielenia napisany: Szelda przedstawia naturalną rozdziału

granice, i Antwerpja będzie wielkim portem nowego państwa. Albowiem bez przyłączenia Antwepii do Belgijum, nie sądzimy aby to ostatecznie żądało rozłączenia, równie i północ nie może sobie takowej bez tego warunku życzyć.

— Z *Bruxelli* d. 10. *Września*. —

Wydano tu następującą odezwę: »Sztab jeneralny i rada gwardyi miejskiej mianowała Komisyję obronczą, której powierzone będzie prowadzenie samych spraw wojskowych. Zakazuje się zatem ścinanie drzew na bulwarze i innych miejscach na przechadzki przeznaczonych, bez pozwolenia pomienionej Komisji, której członkowie zajmować się mają dalszą budową barrykad na wszystkich punktach, gdzie takowe są potrzebne uznane zostaną. Bruxella d. 8. Września 1830. Naczelný dowódzca: Baron Vanderlinden Hooghvorst.«

Z Leodyjum przybyła tu druga kolumna zbrojnych mieszkańców opatrzona w pieniądze, amunicyję i dwa działa, a składająca się z 400 ludzi. Połączył się z nią oddział ochotników gwardyi miejskiej z Jodoigne.

— Z *Hagi* dnia 14. *Września*. —

Z Lejdy donoszą, iż wszyscy uczniowie uniwersytetu w liczbie 800, ofiarowali zwierzchności swoje usługi, aby bronić miasta, ojczyzny i Króla, gdzie tylko i kiedykolwiek tego będzie potrzeba. Każdy sobie zapewne przypomni, iż w roku 1815 uczniowie tego uniwersytetu postąpili sobie w ten sam patryjotyczny sposób.

Niemcy.

Gazeta Monachijska donosi pod d. 20. Września: Król. Jenerał Adjutant i Jenerał Major Xiążę Konstantyn de Loewenstein, wyjechał do Altenburga, dla złożenia Xięciu Sasko-Altenburskiemu życzeń w imieniu Króla z powodu uroczystości pięćdziesiątletniego panowania. Baron Besserer, Pułkownik sztabu jeneralnego kwartmistrzowskiego, dotąd pierwszy Adjutant Feldmarszałka Xięcia Wrede, jeden z najznamienszych Oficerów wojska bawarskiego, otrzymał zaszczytne przeznaczenie, towarzyszyć Następcy tronu jako Adjutant do Berlina, gdzie JK Wyskończyć będzie nauki.

— Z *Drezna* d. 10. *Września*. —

Dziennik tutejszy *Anzeiger*, zawiera następujące dwa ogłoszenia: 1) Mieszkańcy i obywatele Drezdeńscy odpowiedzieli jak najdokładniej oczekiwaniom, które w nich pokładano. Przez ich czynność i wzorowe pełnienie służby utrzymany został porządek zeszłej nocy bez najmniejszego zaburzenia i uratowaną została nadzieja, iż już nadal przerwany nie będzie.

Jego Król. Mość rozkazał podpisanęj Komisji oświadczyć im za to podziękowanie i zupełne z tąd zadowolenie. Komisyja wypełniając ten najwyższy rozkaz, ogłasza zarazem na otrzymane zadanie niektórych tutejszych mieszkańców i obywateli, mających zamiar zanościć podania i prośby, iż członkowie tężże Komisji od dnia 13. t. m. w mieszkaniu król. tajnej rady w przedpołudniowych godzinach od 9tej do 11tej zawsze będą się znajdowali dla przyjmowania i rozpoznawania tychże podań, o ile się takowe tutejszych publicznych spraw miejskich dotyczą. Drezno dnia 11. Września 1830. Komisyja wyznaczona do utrzymania publicznego porządku i bezpieczeństwa. Fryderyk August, Xiążę Saski.

II. Gdy tutejsi mieszczanie kilkakrotnie już oznajmili życzenie, ażeby rada miejska złożyła służący jej dotąd przywilej nieskładania rachunków kameralnych: oświadczyła rada miejska na piśmie w skutek uczynionego przez podpisaną Komisyję wezwania, iż na przyszłość roczne rachunki przychodów i wydatków Kamery zgromadzenia miejskiego, składać będzie przed wyznaczonemi z jej grona reprezentantami, aby takowe rozpoznać i sprawdzić mogli. O sposobie, w jaki dla ułatwienia tego zamiaru, utworzona ma być reprezentacyja, nastąpią narady między radcą miejskim a mieszczanami. Komisyja nieomieszkując tym bardziej podać tego już teraz do publicznej wiadomości, gdy przez to czyni się ważny krok do ulepszenia tutejszej administracyi miejskiej. Drezno 13. Września 1830. Komisyja postanowiona do utrzymania publicznego porządku i bezpieczeństwa. Fryderyk August Xiążę Saski.

Xiążę Fryderyk August Saski ogłosił pod d. 15. b. m., iż przystępując do współrejencyi, nie należy już do Komisji wyznaczonej do przywrócenia spokoju. Dziękuje ón obywatelom Drezna, iż dobry ich sposób myślenia przyłożył się do szybkiego osiągnięcia zamierzonego celu, i przyrzeka starać się o załatwienie ich uciążliwości. W końcu wzywa ich, aby się spokojnie poświęcali zatrudnieniom swego powołania, a przez to udowodnili znane przywiązanie Sasów do Monarchy i ojczyzny, czyniąc zadosyć świeżo wydanemu wezwaniu.

Wspomniane wezwanie jest następujące: —
 *W skutek dawniejszego ogłoszenia podpisana Komisyja uwiadomia, iż już tylko na kilka dni wzywa z największym zaufaniem uzbrojonych teraz obywateli do pełnienia służby, i że i w tym przyniesie im wkrótce ulgę przez użycie wojska. Uważa ona jednakże za rzecz bardzo pożądaną, aby tutejsza siła zbrojna obywatelska była na nowo zorganizowana; już to pomnąc z jednej strony na

liczne prośby i przedstawienia w tym względzie; już też czego Boże broń, aby w powtórny przy-padku niebezpieczeństwa, część mieszkańców mogła znowu stanąć pod bronią, którą się tak dzielnie przyłożyli do przywrócenia publicznej spokojności. Wolno więc każdemu zgłosić się po uwolnienie do naczelnika kompanii, który sobie życzył z powodu zatrudnień, lub dla innych jakichkolwiek stosunków. Ustanawia się Komisyja, która względem nowej organizacyi gwardyi miejskiej, przedłoży projekt Komisji wyznaczonej do utrzymania spokoju. Składać ją będą: Jenerał Porucznik Gablentz jako prezydujący; Jenerał Major Schreibershofen i radca nadworny Langenau jako Komissarze królewscy i Członkowie gwardyj komunalnych i miejskich; do czego z każdej kompanii będą wybrane 4 osoby, z których następnie zostaną obrani jeden prezydujący, i jeden Komissarz królewski. — Komisyja wyznaczona do utrzymania publicznej spokojności.

Minister gabinetowy, Hr. Einsidel, otrzymał dymisyję, a na jego miejsce wszedł dotychczasowy tajny radca Lindenau.

— Z Lipska dnia 16. Września. —

Dzisiejsza nasza gazeta umieściła następujące ogłoszenie: Król Jmć rozpoznał ważność powodów, dla których w intercessyi Stanów tego-rocznego sejmu wykazano potrzebę poprawy ustaw miejskich. N. Pan tym bardziej uznał przedmiot ten godnym szczególniejszej uwagi, gdy i powszechne życzenie oświadczyło się za stosowną do czasu zmianą dotychczasowych ustaw miejskich, i usunięciem niedokładności ich przyczyni się do wznowienia i ustalenia ufności między Magistratami a mieszkańcami.

Z tego powodu N. Pan rozkazał, aby niezwłocznie wypracowano główne zarzasy nowej ustawy miejskiej, i aby następnie między deputowanymi rad miejskich i pojedynczymi gminami miejskimi, odbywały się dalsze narady przed królewskimi Komissarzami.

Podpisana Komisyja odebrała rozkaz od Króla, aby takowe postanowienie podała do publicznej wiadomości i jest przekonana, iż wszyscy interesowani gorliwie starać się będą, aby przez wierne współdziałanie do zaprowadzenia ulepszonej administracyi miejskiej odpowiedzieli ojcowskiemu zamiarom Monarchy. — Drezno 13go Września 1830. Komisyja wyznaczona do utrzymania spokojności publicznej w Królestwie Saskiem. (Podp.) Fryderyk August Xiążę Saski.

— Z Kassel d. 15. Września. —

*W tej chwili, gdy nasze pismo oddajemy pod prasę mówi gazeta kasselska, „napelnia nasze miasto niesłychaną radość. W ściśnionych tłu-

mach przechodzą obywatele ulice i place, po których się rozlegają odgłosy niezliczonych wiwatów. J. K. Mośc Elektor właśnie przyjął radę miejską wysłaną w deputacyi i przełożone sobie pokornie prośby poddanych raczył łaskawie wysłuchać. Rozgłoszono natychmiast doniesienia względem osnowy odpowiedzi Elektora, który z balkonu swego pałacu pokazał się wiernemu ludowi wśród pełnych uniesienia okrzyków, zapowiadając, że najszczerze życzenia doznają życzliwego przyjęcia w mądrości ojcowskiego Monarchy i że ten czas utrzyma nadal przykład coraz wzmacniających się więzów miłości i podniesionej harmonii między Xięciem a jego poddanyimi. Niech żyje Elektor!*

Danija.

Gazety berlińskie donoszą od niższej Elby z d. 18. Września: »W dniu 13. wieczorem zaszły w Kopenhądze rozruchy. Czeladź rzemieślnicza powybiła okna w niektórych izraelskich mieszkaniach. Policja rozpedziła jednak wkrótce burzycieli spokojności i czterech z nich aresztowała. Podług listu z Kopenhagi z dnia 14. rozkazał Król Jmć Duński, ażeby tegoroczne obroty wojskowe, nakazane na 21. Września, zupełnie zamiechane zostały. Król Jmć zniewolony został do tego postanowienia z tej uwagi, że zły czas na żniwa i spóźniony zbiór będzie przyczyną późnych zasiewów, a ztąd zwołanie urlopowanych żołnierzy milicyj na ćwiczenia jesienne mogłoby być szkodliwe dla rolników.

Kraków.

Gazeta tutejsza umieściła dnia 14. p. m., co następuje: Pospieszamy z nader przyjemną dla prawdziwych miłośników sceny ojczystej wiadomością: że wysoki Senat rządzący postanowieniem swoim na dniu wczorajszym, dyrekcją i entrepryzę teatru narodowego powierzył na lat 10 w ręce osób zaszczytnie znanych w świecie uczoneym, które wszystkie usiłowania przedsięwzięły poświęcić na to, aby teatr rzeczypospolitej godnie swojemu odpowiedzieć mógł przeznaczeniu. — A tak ożyje na nowo a raczej wskrzeszona będzie, jedna z najmilszych rozrywek ucylizowanej społeczności, od niejakiego czasu w zupełnym u nas otępieniu będąca. Wybór artystów, na których Polszcze nie zbywa, gdy tylko w miarę swoich talentów przyzwolite dla siebie znajdują utrzymanie, będzie najpiérwszem nową dyrekcji dziełem.

Niejakie opóźnienie tej błogosławionej reformy, spóźni zapewne nieco i otwarcie tegorocznego kursu, ale za to publiczność wynagrodzona

będzie utęsknioną przyjemnością widowisk z gustem i przyzwoitą rzeczą okazalnością połączonych.

O dniu tak pożądanym nie omieszkamy wczesniej donieść.

Turcyja.

Courrier de Smyrne umieścił następujący list z Alexandryi z dnia 13. Lipca. Szczęściem znikły tu wszelkie obawy, jakie miano względem zerwania związków między Sułtanem a Mehmedem Ali. Pasza otrzymał bardzo pochlebny list od Sułtana i potwierdzenie na tej posadzie jako Wicekról Egiptu. *) Mówią bardzo wiele o przybyciu byłego Reis Efendego (Pertew Efendi), który ma mieć szczególne zlecenie Porty. (Pertew Efendi płynąc do Alexandryi przybył w dniu 23. Lipca na wyspę Rhodus.) W publiczności biega wieść, że poselstwo to ma na celu nowe subsydjum pieniężne. Mysłą tu tego byłego Ministra świetnie przyjąć. Wicekról znajduje się teraz na pokładzie jednego okrętu floty wojennej, który od dawnego czasu krąży przed portem, aby osadę ćwiczył w obrotach.

Daléj tenże *Courrier de Smyrne* wyraża: Pewien mieszkaniec Samos, który tu do Smyrny przybył, donosi, że ta wyspa podzielona na dwa stronnictwa, z których jedno bardzo nieznaczne chce dzielić niebezpieczeństwa powstania z Logothetim, drugie znaczniejsze przyjmuje uchwały Mocarstw pokój przynoszących, i chce się poddać Portcie za otrzymaniem rękojmi potrzebnych dla jej przyszłej egzystencji. Nie podlega wątpliwości, że gdyby Komissarze Mocarstw połączonych wylądowali do Samos, lud objawiłby otwarcie swoje życzenie.

*) I w Konstantynopolu odebrano pomyślné wiadomości z Egiptu; Wicekról, o którego śmierci gazety włoskie mylióe donosiły, zajety nieustannie utrzymaniem się w łasce Sułtana i posła mu subsydya.

WIDOWISKA we LWOWIE.

Teatr polski. — Dziś: *Harald*, Tragedya w 5 aktach, oryginalnie wierszem przez Max. H. Fredra napisana, w której J. Panna Zuczkowska w roli Hedwigi po raz trzeci, zaś J. Pan Krawczyński w roli Harald'a po raz pierwszy występuje.

Teatr niemiecki. — Jutro: *Wie ist das zugegangen?* Original Lustspiel in 1. Akte, und *Nehme ein Exempel dran.* Lustspiel in 1. Akte. — Między pierwszą a drugą sztuką Alpejscy śpiewacy będą się popisywać swoim śpiewem.